

V, 82.

2.417a

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. VIII

VT
CELISSIMAE. PRINCIPIS. AC. DOMINAE.
DOMINAE
FRIDERICAE. SOPHIAE
WILHELMINAE
REGIAE. PRVSSORVM. STIRPIS
RELIQVA
PATRIAE. MATRIS. OPTIMAE
DIEM. NATALEM

D. III. IVLII. MDCCCCLV
IN. ILLVSTRI. CVRIANO. H. L. Q. C
QVA. DECET. ANIMI. DEVOTIONE. CELEBRATVROS.
FREVENTIA. BENEVOLA. AVDIANT
OBNIXE. ROGAT
EIVSDEM. RECTOR
PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS
A. M. FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC. HONORARIVS

CVRIAE. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII
GYMN. TYP

Interfectio I.

QVIBVS GERMANORVM LOCIS DVVRVM SVPERSTES?

Hermundvrorvm DVVRVM, DVORVM, TVRVVM, TORVM, THVRVM, THORVM et eius generis, parum enim ista scriptio a se in vicem differt, servauerunt alia in FRONTE, alia in CALCE.

Pars prima.

QVIBVS DVVRVM IN FRONTE?

Index dictorum.

§. I. DVVRVM in fronte locorum.

§. III. Per HISPANIAM;

§. II. Per HELVETIAM.

§. V. Per BRITANNIAM.

§. III. Per GALLIAM.

§. I.

Deprehendes illud a fronte multorum locorum nominum in iis regionibus, quas 1.) Germani olim tenuerunt aut immigrarunt,

§. II.

In HELVETIIS quidem eius modi haud potui inuenire; cuius tamen non fuisse expertes, persuadere a quibusdam, 1.) qui, illorum *Zurzach* haud ignotum Badensis comitatus vicum 100 M. P. infra Kaiserstulam versus Klingenauiam ad Rhenum situm 2.) quasi *DVRzsch* dictum esse, pronunciant. Fauet opinioni huic, quod Romani Germanorum *z* per *r* vel *d* elocuti sint. 3.) Non tamen refragabor *Zur* a *Dur*, *Tur* vel *Thur* factum existimanti, cum nullum amplius dubium, *Tigurinum* 4.) pagum esse medio aevo 5.) *DVRgaugensem*,
TVRGAV-

1.) Quas nuperrime Sectione II. §. VIII. seqq. exposui.

§. II. 1.) Guillimanno *Rer. Heluet. Lib. I. Cap. II. p. 17.* Chronico *Gottwicensi Lib. III. N. CCCCLXIII.* et *Wachtero Gl. Germ. v. Dur p. 324.*

2.) Si fides est *Meriani Topographiae Helvetiae Germanicae p. 52. Latinae p. 44.*

3.) Quod exemplo *urbis Mez* doctore parte posteriori insequenti §. III.

not. 17. Adsentitur *Schwarzii* ad *Cellarii Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. III. Sect. I. §. XXXI.* et in *Supplement. p. 4.* Conferas *Interpretes ad Antonini Itiner. p. 21. seq. ed. Wesfelingianae.*

4.) *Caesaris de Bell. Gall. Lib. I. Cap. XII. n. 4.*

5.) Quod omnium optime docuit *Abbas*, dum viueret, *R. Gottwicensis Godofredus de Besfel Chronici sui elegantissimi Lib. III. N.*

TVRgaugensem, *TVREgiensem* vel *TVRICgowe* nominatum, vnde recentiorum *ZVRichgowe* vel *ZVRichgauge*, in ipsa celeberrima Helvetiae vrbe *Zürch* nomine adhuc isto superstitite, 6.) quae ipsa quondam *TVREGium*, *TVREGum*, *THVREGum*, eiusdemque castrum *THVRICinum* siue *TVRICinum*, vt et lacus adiacens *TVRICinus*, qui nostris *Zürchersee*. 7.) Illum autem pagum non nisi Vrfa fluuius diremit a *DVRgauia*, *DVRgauensi*, *DVRgowe*, *TVRgowe*, cuius pars in nomine *THVRtal* originem nominis adhuc seruat, quippe quam vallem fluuius *Dura*, *Tura*, *Tauro*, hodie *Thur* nominatus, rigat. 8.) Huc forte referenda Geographi Rauennatis 9.) *TVRigoberga*, quam quo minus de *Zürch* interpreteris, facit *Ziurichi*, quod tribus lineis ante posuit, in quo, quis est, qui non *Zürch* videat, ni mauis, *Alfatiae TVREnsi* pago circa ripas fluuii *TVRI* vel *TVREIO*.) fuisse sitam?

§. III.

IN GALLIA fuit I. *DVROcasae*, 1.) *DVROcasae*, 2.) *DVROcas*, 3.) *DVROcasium*, 4.) quod paullatim contraxerunt et *DVRcasinum castrum*, *DROcasque* formarunt, 5.) vnde tandem hodiernum

N 2

Dreux

CCCCLXV. p. 821. Inde autem reformandus Iunkerus Geogr. Med. Aeu. P. II. Cap. V. p. 216.

6.) In quo suffragantur Cluuerius Germ. Antiq. Lib. II. Cap. III. et Cellarius Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. III. Sect. I. S. XXXXI.

7.) Quae de beo laudato Chronico Besfeliano Lib. III. N. CX. p. 513. et Lib. III. N. CCCCLXV. p. 821.

8.) Quae dicas optime ex eodem Besfelio, si conferas ab eo N. CXXVIII. p. 581. et N. CCCCLXV. p. 821. dicta.

9.) Lib. III. Cap. XXVI.

10.) De quo Abbas Gottwicensis meliora edoctus in Chronici sui Lib. III. N. CCCCLXVI. p. 823. confulendus

§. III. 1.) Quae est scriptura duorum marmorum apud Gudium Inscr. p. CLIII. N. 2. et p. CLXXXIII. N. 2.

2.) Haec autem Itinerarii Antonini ed. Wesfelingianae purgatissimae p. 384. et 385. si ex eius *Durocas*, quod ablatiuo casu positum, recte diuinavit cetera felicissimus alter Tiresias, Cellarius Lib. II. Cap. II. Sect. II. §. LXX. nisi quod vtrumque duplici / dedit.

3.) Vt eius nominatiuum, idque duplici / s, formauit Cluuerius Lib. II. Cap. XXV. extr.

4.) Tabulae Peutingerianae, quam nasutiores ad aeuum Theodosianum referunt.

5.) Quod obseruauit doctissimus Wesfelingius.

Dreux 6.) provinciae, quae incolis Isle de France dicitur, agri Meduntani ad fluuium Eure. Quo pacto autem sic quidam 7.) tuebuntur, hoc oppidum Latinis dicendum esse *Druidum fanum*? II. DVRONUM 8.) Bagacum inter et Verbinum in Veromanduum finibus Galliae Belgicae, 9.) cuius nominis reliquias *Doran* vicus Tirasii creditur 10.) seruare. III. DVROCOTTORUM, II.) ΔΟΥΡΙ-
κότορα, 12.) DVROCORDORUM, 13.) DVROCORTHORO, 14.) vel transpo-
 sitis quibusdam literis DVROTCORUM, vnde Stephani ΔΟΥΡΟΔΩΤΤΟΡΟΣ
 15.) restituendum, quondam *μητρόπολις* 16.) *Remorum*, quorum
 nomen cum illa posteri commutarunt, 17.) vt iam *Rheims* audiat,
 18.) medio aevo *Remi* dictum, 19.) quamquam, illud in *Arencort*
 iuxta portum Nicolai superstitem esse, est, qui vult, 20.) III.
 Hinc

- 6.) In quo Wesfelingius secutus est Cluuerium, Cellarium et Wachterum.
- 7.) Keyserus *Antiquit. Septentr.* p. 70. Hubnerus, Hagerus.
- 8.) Soli Antonini Itinerarii auctori memoratum, vt in *Wesfelingiana* p. 381. conspicias.
- 9.) Vt censet Cellarius *Lib. II. Cap. III. Sect. XX. §. CCV.*
- 10.) Ex indicio Wesfelingii *V. C.* immo ante eum Cluuerii *Lib. II. Cap. XXIII.*
- 11.) Caesaris *Bell. Gall. Lib. VI. Cap. XXXVIII. n. 1.* quem, vt par erat, secuti sunt Ptolemaeus et auctor Antonini *Itiner.* p. 362. 363. 364. 365. 379. 381.
- 12.) Strabonis Γεωγραφ. *Lib. III. p. 297.*
- 13.) Membranae Antonini Itinerarii, quas Surita consuluit, vt testatur ad illud p. 362.
- 14.) Frontonis, cuius verba *Consentius Artis* p. 2031. seruauit, quae Wesfelingius ad Antonini *Itiner.* p. 362. in scenam produxit.
- 15.) Casaubono indice ad Strabonem citatum,
- 16.) Quem ad modum eam appellauit Strabo idem, a quo ne latum quidem vnguem discessit Caesar et Ptolemaeus.
- 17.) Eadem plane ratione, qua *Turoni* cum *Caesaroduno* N. VI. *Cantuarua* cum *Durouerno* S. V. N. I. et *Mediomatrici* cum *Diuroduro* S. III N. III sequentis posteroris partis huius Interfectionis I.
- 18.) Recte iudicante Cellario *Lib. II. Cap. III. Sect. XXI. §. CCVI.*
- 19.) Quod docuit idem Cellarius auctoritate *Ammiani Marcellini* *Lib. XV. Cap. XI. p. 111.* Gronouiani et *Notitiae Proninclarum.*
- 20.) Bilibaldus *Pirekeimerus* *Loc. per German. Explicat.* in *Schardii German. Tom. I. p. 204.* *Beatus Rhenanus* *Rer. Germ. Lib. III. p. 180.* contentus fuit, *Durocotorum*

Hinc non plus, quam M. P. XXXIII, siue Leugas distabant DVRO-
catelauni 21.) vel DVRO*caralauni*, 22.) quod respuunt, qui 23.)
Catalaunos siue *Catelaunos* dicunt, vnde Cellarius, 24.) praefixum
 DVRO ex sequenti DVRO*corro* retractum fuisse errore scribentis,
 suspicatur, cui neque Wesfelingius 25.) intercederet, nisi et MSS.
 suspicioni officerent, et DVRYM saepe partem titulorum vrbs per
 Galliam et circa faceret, 26.) Nunc *Chalons* vocare adfuerunt,
 27.) cum Hadr. Valesius nullos inuenit patronos, illos *Catelaunos*
 esse *Vadicasfes*, eorumque oppidum Nouiomagum, 28.) V. In
 Burgundia fuit DVRO*ringo*, si diis placet, 29.) Addas per me licet
 VI. praefens TOVRS, quod TVR*Oni* quondam adpellatum 30.)
 a gente TVR*Onum* 31.) vel TVR*Onorum*, 32.) quibus vrbs *Caesaro-*
dunum ad Ligerim, 33.) quod nomen 34.) posterius cum nomine gen-
 tis commutarunt, 35.)

§. III.

Nec HISPANIS plane ignota vox, de qua hic agendum.
 I. Meminit Plinius 1.) TVR*lasonensium* cum Ilrdenisibus et Ofsenfi-
 bus

N 3

nominasse, atque Mediomatricis tri-
 buisfe.

21.) Antonini Itiner. p. 361.

22.) Quod ibi vnus MS.

23.) Vt Eutropium Lib. VIII.

Cap. VIII n. 3. et Ammianus Mar-
 cellinus Lib. XV Cap. XI. p. 111.

24.) §. CCVIII.

25.) Ad Itinerarium illud p. 362.

26.) Cuius haec mea tabella ex-
 hibet generis plura.

27.) Vt index est Wesfelingius,
 immo iam ante Cellarius Notit. Orb.
 Antiq. Lib. II. Cap. III. Sect. XXI.
 §. CCVIII. et ad Eutropium antea
 citatum.

28.) Quem pluribus redarguit
 Cellarius l. c.

29.) Placuit enim, quod scio,
 nemini nisi Geographo Rauennati

Lib. III. Cap. XXVII. aut eius libra-
 rio.

30.) Apud Sulpicium Severum
 Dial. III. Cap. VIII. n. 1. et Grego-
 rium Turonensem Lib. X. Cap.
 XXVIII.

31.) Caesaris de Bell. Gall. Lib.
 II. Cap. XXXV. n. 3.

32.) Eiusdem Lib. VII. Cap.
 LXXV. n. 3. Lucani Pharsal Lib. I.
 vs. 437. et Sidonii Paneg. Maio-
 rian. vs. 210.

33.) Ptolemaei.

34.) Cuius exempla vel ipsa haec
 tabella aliquot paullo ante N. III. et
 nota 17. dabit.

35.) Vt recte monuit Cellarius
 Lib. II. Cap. II. Sect. II. §. LXVIII.

§. III. 1.) Hist. Nat. Lib. III.
 Cap. III.

bus in Hispania Tarraconensi. 2.) Inde illorum vrbs TVRIaso, II. TVRIasfo, 3.) TVRIasfon, 4.) immo et TIRasfo 5.) siue TYRIasfo, 6.) nunc Tarazona. 7.) II. TVRAniana TVRRIanaue in itinere 8.) a Castulone Malacam Vrcin inter et Murgin, quorum prius Orche, posterius Murga hodie dicitur, 9.) prouinciae Baeticae. De fluuio DVRIO erit locus dicendi alia pagina. 10.)

§. V.

Omniū frequentatissimum DVRRVM Britannis priscis. 1.) I. DVROuernum, 2.) DOROUernum, 3.) DVRAruernum, 4.) DVRAruenum, 5.) DVRAruennum, 6.) DVRAuennum, 7.) contracte DROuernum, 8.) DVRAuerus, 9.) ΔΑΡΟΥΡΕΥΟΥ 10.) Cantiorum, ex quibus 11.) obliterato isto adhuc nominatur *Canterburi* vel *Cantuarria* archiepiscopali sede longe celeberrima vrbs. 12.) II. DVRObriuae,

2.) Ptolemaei Lib. II. Cap. VI. et complurium numerorum, quos vidit Surita ipso teste ad Antonini Itiner. p. 443.

3.) Antonini Itiner. I. c. p. 442.

4.) Geographi Rauennatis Lib. III. Cap. XXXIII. et Hieron. Paulli.

5.) Vsuuardi Prid. Id. Nouembr.

6.) Idatii ad ann. XXV.

7.) Indice Wesfelingio ad Itiner. p. 443. Videas et Cellarium Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. I. Sect. III. §. LXII.

8.) Quod Antonini aevo inibant ex Wesfelingiana editione p. 405. quam euoluas.

9.) Petro de Marca Marc. Hispan. Lib. II. Cap. III.

10.) Interfectione II. huius Sectionis secundae P. priori §. III. N. III.

§. V. I.) Ceu iam animaduertit Cellarius Lib. II. Cap. III. §. XXXVIII.

2.) Antonini Itiner. p. 472. et

473. Geographi Rauennatis Lib. V. Cap. XXXI.

3.) Bedae Hist. Eccl. Lib. I. Cap. XXV. et XXXIII. Lib. II. Cap. III. atque Geographi Rauennatis Lib. V. Cap. XXXI.

4.) Vt codex Cufanus ex Wesfelingii p. 473. indicio.

5.) Vt alius codex a Surita perlustratus.

6.) Quod etiam alius codex eiusdem.

7.) Vt hoc.

8.) Quale habet Simlerus.

9.) Tabulae Peutingerianae.

10.) Ptolemaei.

11.) Quale iam in superiori III. §. N. III. et eius nota 17.

12.) Quod suavit paullo ante nota 3. excitatus Beda Cellario Lib. II. Cap. III. §. XX. et Wesfelingio p. 472. fecus ac Simlero, cui *Douer*, quod tamen potius veterum *Dubris*

uae, 13.) DVRObrabis, 14.) DVRObrouae, 15.) DVROprouae, 16.) DVRObreuis, 17.) quae est *Roffa*, hodie *Rochester* non minus episcopo insignita, 18.) III. In austrum a duabus istis vrbibus est DVROlenum, 19.) vulgo DVROleum, 20.) hodie *Lenham*. 21.) III. DVRNouaria 22.) siue DVRNouaria 23.) DVROrrigum 24.) oppidum, immo et DVRNium 25.) non *Dunium* 26.) omnium doctiorum 27.) consensu *DORchester* hodie dictum. V. DVROlitum 28.) haud procul Londino in *Leiton* se se ostendens, 29.) VI. DVROcobriuae 30.) vel DVROcobrius, 31.) DVROcobriae, 32.) cuius posituram reperiunt plerique 33.) in *Hertford*, alii 34.) in *Redburna*. VII. DVRO-

portus, vt vel Cellarius §. XXIII, et Wesfelingius ad Antonin. Itiner. p. 473. monstrarunt.

13.) Antonini Itiner. p. 472. 473. 475. vbi tamen semper casu sexto *Durobrius*.

14.) Vt in Geographo Rauennate Lib. V. Cap. XXXI. circumfertur.

15.) Quod alii codices Itinerarii habent.

16.) Vt alii hoc.

17.) In charta foundationis ecclesiae *Roffensis* apud *Burtonum* Comment. in Antonin. Itiner. p. 179.

18.) Vt Cellarius §. XXI. et Wesfelingius ad Antonin. Itiner. p. 472. ex illa charta demonstrarunt.

19.) Non sine specie veritatis adoptatum a Cellario Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. III. §. XXII. si in *Lenham* quaerendum.

20.) Vt vel denuo Wesfelingius cetera acutissimus Vir dedit in Antonini Itiner. p. 472. nec monuit, codices diuertere. Qui error autem scribentis legentisque frequentior, quam in *n* et *u*?

21.) Quae sententia probatur *Camdeno*, *Cellario*, *Wesfelingio*, aliis.

22.) Antonini Itiner. p. 483.

23.) Eiusdem p. 486.

24.) Ptolemaei Περὶ τῆς Ἰφρυγίας. Lib. II. Cap. III.

25.) Ex emendatione Cellarii §. XXXVIII.

26.) Quod hodie in Ptolemaeo legitur.

27.) Consensu Cellarii et Wesfelingii p. 483. ad Itinerarium toties nominatum.

28.) Aequae Itinerarii Antoniniani p. 480.

29.) Vt ostenderunt Cellarius §. XXXVIII. et Wesfelingius ad Itinerarium praeeunte *Camdeno*.

30.) Antonini Itiner. p. 471. et 479.

31.) Eiusdem p. 476. in quibusdam libris.

32.) In Vaticano ita legit *Cell. Wesfelingius*.

33.) Cum Cellario §. XXXVIII. et Wesfelingio p. 471.

34.) Vid. *Burtonus* Comment. p. 146.

DVROcornouium, 35.) quod si Dobunorum *Corinium*, 36.) non iniuria Galeus emendauerit 37.) DVROcornium, fueritque 38.) *Circèster* vel *Cirencester*. Scribitur et 39.) DVROcoronauis. VIII. DVROLipons, 40.) quod *Huntingtoniae* aut *Gormanchestriae* plures, quidam in *Cantabrigia*, quaesierunt. 41.) VIII. DVRObriuae 42.) cum illis superiori N. II. descriptis non confundendae, sed DVROLiponti proximae, cuius vestigia Camdenus in *DORnesford*, Galeus in *Brig Casterton*, Romana Britannia circa *Caster* vidisse putant. 43.) Huc referrem X. DVRCinate, XI. DVROuiguro, XII. DVRObrism, si certiora de eius situ et auctore 44.) constarent, cuius commatis etiam est 45.) XIII. DVRLarno.

Vt autem summum Numen sinat, Aenariae superbae blanda dona naturae reddere refocillatam perenne MATREM patriae CELSISSIMAM, est, quod EIVS natali feliciter illucescente

CHRISTOPHORVS SALOMO WAGNERVS Gefellaxo prouocet carmine vernaculo *Musus Curianas, vt Mineruam suam sequantur in Latium.*

ANDREAS PRELLIVS Schoenbrunnensis doceat Latina lingua exemplo CELSISSIMAE MARGGRAFIAE, quo pacto feminae iter ingrediantur salutare.

CHRISTOPHORVS ADAMVS AKERMANNVS Leucopolitanus ore patrio exponat, an peregrinatio religionis causa feminae ineunda.

IOANNES CHRISTOPHORVS SONTAGIVS Sparneccensis eodem genere tueatur, sanitatis ergo cum maxime feminis principibus esse peregrinandum.

35.) Antonini Itiner. p. 485.

37.) Ptolemaei atque Geographi Rauennatis Lib. V. Cap. XXXI.

37.) Indice Wesfelingio ad Itinerarium.

38.) Adprobantibus eodem et Celario §. XXXXIII.

39.) Si recte scripsit Geographus Rauennas Lib. V. Cap. XXXI. aut potius, si eius operae eum recte descripserunt.

40.) Antonini Itiner. p. 475. Camdenus mauult *Durosponte*, Galeus *Duroliphante*, quae tamen MSS. damnatur ex iudicio Wesfe-

lingii ad l. c. atque sano iudicio.

41.) Vt discas ex Wesfelingio laudato.

42.) Eiusdem Itinerarii l. c.

43.) Quas diuersas sententias proposuit toties adhibitus Wesfelingius.

44.) Qui est Geographus Reuennas Lib. V. Cap. XXXI. qui aut ipse aut eius librarii saepe aberrauerint a via.

45.) Eiusdem Geographi, quod supra N. I. descripto *Duroverno* accedit propius, ni idem etiam iste daret.

Yb 4473

1078

ULB Halle

3

006 302 904

20

B.I.G.

Farbkarte #13

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. VIII

VT
CELSISSIMAE. PRINCIPIS. AC. DOMINAE.
DOMINAE
FRIDERICAE. SOPHIAE
WILHELMINAE
REGIAE. PRVSSORVM. STIRPIS
RELIQVA
PATRIAE. MATRIS. OPTIMAE
DIEM. NATALEM

D. III. IVLII. CIOCCCLV
IN. ILLVSTRI. CVRIANO. H. L. Q. C
QVA. DECET. ANIMI. DEVOTIONE. CELEBRATVROS.
FREQUENTIA. BENEVOLA. AVDIANT
OBNIXE. ROGAT
EIVSDEM. RECTOR
PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS
A. M. FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC. HONORARIVS

CVRIAE. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDRAEAE. HETSCHELII
GYMN. TYP